

YLIOPISTOLAKI — MIKÄ MUUTTUU?

Henkilöstön mielipiteet
unohdettu yliopistolaki-
ehdotuksesta

SISÄLLYS

Yliopiston rakenteellinen kehittäminen 2	4
Henkilöstön mielipiteet unohdettu yliopistolakiehdotuksessa	6
Toimintasuunnitelma 2009	8
Muutoksia HYT:n ja TTL:n hallituksissa	11
Tutkija hakee ammattijärjestöstä turvaa ja joukkovoimaa	12
Ulkopuolelta katsoen	14

Julkaisija: Helsingin yliopiston tieteen tekijät - Forskarföreningen vid Helsingfors Universitet ry
Toimittaja: Minna Palander-Collin
Taittaja: Timo Päivärinta
Paino: Yliopistopaino, Helsinki 2009

HELSINGIN YLIOPISTON TIETEENTEKIJÄT RY
FORSKARFÖRENINGEN VID HELSINGFORS UNIVERSITET

Puheenjohtajan palsta

Yliopiston rakenteellinen kehittäminen 2

Jäsenlehdessä 4/08 käsittelin yliopiston rakenteellista kehittämistä. Muutoksen takana on uusi yliopistolaki, joka annetaan eduskunnalle 20.2. Hallituksen lopulliseen esitykseen on tullut vain vähäisiä muutoksia syksyn lausuntokierroksen jälkeen. Lakiehdotus kokonaisuudessaan löytyy esimerkiksi Tieteentekijöiden liiton verkkosivuilta.

Nollabudjetilla alkuun

Yliopiston irtaannuttua valtion budjetista on sen siirtävä omaan budjettikäytäntöön. Tämä tapahtunee siten, että tänä vuonna laaditaan ns. nollabudjetti, joka perustuu tämänhetkiseen rahanjakoon. Tämä on eräänlainen harjoitteluvaihe, jolla uudet rutiinit ajetaan sisään. Yliopiston budjetti perustuu laitosten budjetteihin, sillä varsinainen toiminta tapahtuu laitoksilla ja laitosten tarpeet ovat lähtökohtana. Ainakin alussa laitosten budjettikehyksiä säädellään tiukasti. Myöhemmin selviää, miten laitosten kehittämistarpeet huomioidaan.

Laitoskoko suuremmaksi

Konsistorin linjauksen mukaan laitokseen ohjeluvut ovat 5 miljoonan euron budjetti ja 10 professoria. Linjauksen seurauksena yliopistoon tulee noin 40 tulosyksikköä. Tulosyksikkö voi olla myös tiedekunta. Näin tapahtuu pienissä tiedekunnissa, joissa ei järkevää laitosjakoa synny. Ennakkotieto rakenteellisesta kehittämisestä annettiin *Yliopistolainen*-lehdessä 1/09. Sen mukaan eläinlääketieteellinen, farmasian, oikeustie-

teellinen ja teologinen tiedekunta olisivat laitoksettoimia. Valtiotieteellisessä tiedekunnassa vielä harkitaan, olisiko se laitokseton vai kolmilaitoksinen. Humanistiseen tiedekuntaan perustetaan neljä suurlaitosta 17 vanhan laitoksen tilalle.

Uudella mallilla saadaan kokoetua. Suurlaitoksessa tuki- ja hallinnolliset tehtävät voidaan järjestää joustavammin ja järkevämmin. Kokonaisuuden hallinta helpottuu, kun yliopistossa on vähemmän tulosyksiköitä. Rehtori voisi periaatteessa neuvotella 40 laitosedustajan kanssa tulosyksikön budjetista, mutta on esitetty, että laitosjohtaja käy budjettineuvotteluja tiedekunnan dekaanin kanssa. Dekaanin puolestaan neuvottelee laitosten (ja tiedekunnan) budjetista rehtorin kanssa. Rehtorin on paljon helpompi käydä tulos- ja budjetit keskusteluja tiedekuntien dekaanien kanssa kuin lukumäärältään paljon suuremman laitosjohtajaryhmän kanssa. Uudessa järjestelmässä sekä rehtorin, dekaanin ja laitosjohtajan valta kasvaa entisestään.

Työympäristö pysyy

Rakenteellinen kehittäminen tarkoittaa tässä vaiheessa lähinnä hallinnon kehittämistä. En usko työntekijän lähiympäristön juuri muuttuvan. Tutkimus tapahtuu edelleen tietyssä tutkimusryhmässä, eikä hallinnollisen muutoksen pitäisi vaikuttaa tähän ydintoimintaan. Voi kuitenkin toivoa, että suuremman ympäristön tarjoama infrastruktuuri tukee tutkimusta paremmin. Opetuksessa suurempi ympäristö voi aiheuttaa muutoksia, kun vastuualueita mahdollisesti joudutaan jakamaan uudestaan. Varsinaisessa tutkimus- ja opetustoimin-

nassa ei muutoksia tapahdu, mutta toiminnan ohjaus vahvistuu. Tiukempi varojenkäyttö johtaa vahvempaan ohjaukseen samalla, kun johtajille annetaan enemmän vastuuta ja päätösvaltaa.

Muutoksen yhteydessä kunnioitetaan demokrati-
an sääntöjä. Johtajat valitaan hakuprosessin kautta ja
edustukselliset elimet täytetään vaalimenettelyllä. La-
kiehdotuksessa korostetaan tutkimuksen ja opetuk-

sen vapautta. Jos akateemista vapautta kunnioitetaan
laitoksilla, tutkija voi itse valita tutkimusaiheensa ja
-menetelmänsä ja opettaja voi itse valita opetusme-
netelmänsä. Asiantuntijaorganisaation luonteeseen
kuuluu kuitenkin jäsenten valmius sopia yhteisistä pe-
lisäännöistä.

BJÖRN FANT

HYT:n puheenjohtaja ja pääluottamusmies

**Yliopisto muuttuu, mutta miten?
Miten käy yliopistolle toimintaympäristönä?
Virat poistetaan – miten minun käy?**

Helsingin yliopiston tieteentekijät järjestää keskustelutilaisuuden yliopistouudistuksesta

keskiviikkona 11. maaliskuuta 2009 klo 16

Runeberg-salissa yliopiston päärakennuksen 2. kerroksessa

Alustajana ja altavastaja on uudistusprojektin johtaja Ulla Mansikkamäki.

Tervetuloa esittämään kiperiä kysymyksiä!

Helsingin yliopiston tieteentekijät – huolena yliopiston tulevaisuus

Henkilöstön mielipiteet unohdettu yliopistolakiehdotuksesta

Hallituksen sivistyspoliittinen ministerityöryhmä päätti 20.1. hallituksen esityksestä uudeksi yliopistolaiksi. On valitettavaa todeta, että lausunnoilla, kuulemisilla ja muulla vaikuttamisella ei ilmeisesti ollut mitään vaikutusta henkilöstön kannalta keskeisiin asioihin. Henkilöstön kantaa ei kai pidetty tärkeänä. Henkilöstölle hyvin keskeiset ongelmat, kuten palvelussuhteen muuttaminen työsuhteeksi, kelpoisuusehdot johtosääntöihin ja ulkopuolisenemmistö yliopistojen hallituksiin, ovat säilyneet kiveen hakattuina lainvalmistelun alusta lähtien.

Yliopistojen henkilöstö siirretään virkasuhteista työso-pimussuhteisiin 1.1.2010. Ylimmät laillisuusvalvojat eli korkein hallinto-oikeus, oikeuskansleri ja eduskunnan apulaisoikeusasiamies tukivat yliopistolakiluonnokseen antamassaan lausunnossa kaikkien henkilöstöjärjestöjen näkemystä siitä, että virkasuhde sopii työsuhdetta paremmin julkisen vallan käyttöön. Lisäksi nämä tahot katsoivat, että virkasuhde takaa yliopistotyössä välttämättömän riippumattomuuden.

Palvelussuhteen ehtojen siirtyminen edelleen auki

Henkilöstön nykyiset virat lakkaavat 31.12.2009 ja henkilöstö otetaan työsuhteisiin uusiin yliopistoihin 1.1.2010 lukien. Päättäjät ovat koko yliopistouudistuksen ajan vakuuttaneet, että henkilöstön asema turvataan siirtymäaikana. Lakiehdotuksen voimaantulon kirjaukseen tätä ei kuitenkaan ole saatu henkilöstöjärjestöjä vakuuttavalla tavalla. Nykyinen kirjaus ei riitä takaamaan palvelussuhteen ehtojen vähimmäistason

siirtymistä uusimuotoisiin yliopistoihin.

Kelpoisuusehdot eivät ole itsestäänselvyys

Suurin osa yliopistoista ja henkilöstöjärjestöt pitivät lausunnoissaan tärkeänä henkilöstön kelpoisuusvaatimusten säätämistä edelleen valtioneuvoston asetuksella. Järjestöjen mielestä tämä menettely on taannut tasavertaisesti maamme kaikille yliopistoille laadukkaat tutkijat ja opettajat. Lakiehdotuksen mukaan kelpoisuusehdot jäävät yliopistokohtaisten johtosääntöjen varaan.

Asiantuntijavalta kapenee

Yliopistojen ylin päätösvalta siirtyy lakiehdotuksen mukaan ulkopuolisten käsiin. Hallitukseen tulee ulkopuolisenemmistö. Tässäkin asiassa merkittävä joukko lausunnonantajista – kaikki henkilöstöjärjestöt, SYL, osa yliopistoista, osa puolueista – olisi säilyttänyt hallituksissa yliopistoyhteisön edustajien enemmistön.

Tieteentekijöiden liitto ei pidä hyvänä sitä, että yliopiston hallitus ei ole vastuussa millekään hallintoelimelle. Esimerkiksi osakeyhtiössä hallitus on vastuussa yhtiökokoukselle. Lakiehdotuksen mukaan yliopistokollegio voi vapauttaa hallituksen jäsenen tehtävästään vain hallituksen esityksen perusteella.

Pätkätyökulttuurille ei näy loppua

Henkilöstön palvelussuhdetta koskevan 29 §:n toisen

momentin kohdalla lainvalmistelijat ovat lukeneet henkilöstöjärjestöjen lausunnot. Tämä nykyisen työsopimuslain kanssa ristiriidassa ollut ns. määräaikaismomentti on poistettu. Kyseisen pykälän perustelutekstissä on kuitenkin paha huononnus.

Päättäjät ovat markkinoineet yliopistouudistusta henkilöstölle mm. sillä, että määräaikaisten tilanteeseen tulisi helpotusta. Lakiehdotuksen valossa näyttää siltä, että yliopistoihin pesiytyneelle pätkätyökulttuurille ei näy loppua. Lakiehdotuksen perusteluihin on kirjattu: ”Määräaikaisten sopimusten käyttö ei ole rajattu, jos kyseessä on alan vakiintunut käytäntö”. Tämä on täysin vastoin työsopimuslakia. Lisäksi perusteluosuudessa todetaan, että ”määräaikaisten työ sopimusten käytölle voi olla laillinen peruste esimerkiksi tilanteissa, joissa on kyse neliportaiseen tutkijanuraan liittyvistä tehtävistä”. Tutkijanuratyöryhmän raportissa kuitenkin todetaan, että kolmannenkin portaan tehtävä olisi pääsääntöisesti toistaiseksi voimassa oleva.

Dosenttilaitoksen säilyminen tärkeää

Opetusministeriö lähetti yliopistolakiluonnoksen lausuntokierrokselle viime elokuussa. Lausuntoja kertyi marraskuun loppuun mennessä yhteensä 160. Muutamissa kohdissa lainvalmistelijat ovat ottaneet huomioon lausuntojen henkeä. On hyvä, että yliopistokollegion asemaa on hieman vahvistettu, dosenttilaitoksen säilymistä on tarkennettu ja säätiöyliopistoihin tulee monijäseninen hallintoelin.

Esitys uudeksi yliopistolaiksi annetaan eduskunnalle

suunnitellussa aikataulussa 20.2.2009.

Teksti perustuu Tieteentekijöiden liiton ja Professoriliiton antamaan tammikuun tiedotteeseen.

RAGNA RÖNNHOLM

TTL:n puheenjohtaja, HYT:n varapuheenjohtaja

Toimintasuunnitelma 2009

Helsingin yliopiston tieteenekijät —
Forskärföreningen vid Helsingfors universitet ry

Hyväksytty HYT:n syyskokouksessa 26.11.2008

Uuden yliopistolain valmistelu ja mahdollinen voimaansaattaminen vaikuttavat huomattavasti yhdistyksen toiminnan sisältöön vuonna 2009. Muuttuvassa tilanteessa jäsenistön etujen valvontaan kiinnitetään erityistä huomiota. Vuoden alussa järjestetään keskustelutilaisuus yliopistouudistuksesta sitten, kun valtakunnallisesta uudistussuunnitelmasta ja Helsingin yliopiston hallinnon sisäisestä järjestelystä saadaan uutta tietoa.

Rakenteellinen kehittäminen

Uusi yliopistolaki tuo tullessaan erittäin suuria muutoksia yliopistoomme ja koko yliopistolaitokseen. Kun yliopistot irtaantuvat valtion budjetista ja siirtyvät itsenäisesti hoitamaan taloutensa, taloudellinen vastuu kasvaa ja yliopistojen johtamisjärjestelyjä tullaan muuttamaan. Yliopiston rakenteet muuttuvat ja uusia talousyksiköitä perustetaan. Myös henkilöstön palvelussuhteet saattavat muuttua virkasuhteisista työsuhteisiksi. Yhdistys pyrkii aktiivisesti yhdessä Tieteenekijöiden liiton kanssa valvomaan jäsentensä etuja tässäkin muutosprosessissa.

Neuvottelujärjestelmä

Neuvotteluoikeudet ovat siirtymässä opetusministeriöstä yliopistoille. Uutta neuvottelujärjestelmää rakennettaessa yhdistyksen ja liiton on kehitettävä valmiutta luoda oma neuvottelujärjestelmä yhdessä yliopiston muiden akateemisten järjestöjen kanssa. Näihin järjestöihin on kerääntynyt kokemusta yliopistoalan edunvalvonnasta, ja tämä perinne luo luonnollisen pohjan yhteistyölle. Yhteistyötä muiden yliopistojärjestöjen

kanssa voidaan kehittää, kun oma perusta on turvattu. Muuttuvassa tilanteessa luottamusmiesten toimintaedellytyksiin panostetaan ja luottamusmiesjärjestelmän toimivuutta tarkastellaan kiinnittäen huomiota uusiin tehtäviin ja vaatimuksiin.

Määräaikaiset palvelussuhteet ja apurahatutkijat

Määräaikaisten virka- ja työsuhteiden käyttö yliopistoissa on poikkeuksellisen mittavaa. Niiden käyttöä on onnistuttu jonkin verran vähentämään, kun virkamieslakia muutettiin 1.1.2008 siten, että jatkossa määräaikaisen virkasuhteen kesto täytyy sitoa määräaikaisuuden perusteeseen. Turvallisilla palvelussuhteilla voidaan paremmin taata, että yliopiston perustehtävät – tutkimus sekä siihen perustuva korkein opetus ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen – tulevat kunnolla hoidetuiksi. Yhdistys vaikuttaa kaikin tavoin siihen, että määräaikaisten palvelussuhteiden määrää vähennetään ja että määräaikaiset palvelussuhteet ovat vähintään tiedossa olevien projektien mittaisia. Määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamiskysymyksessä yhdistys ajaa koko jäsenistönsä etua siten, että vakinaistaminen kohdistuu myös opetus- ja tutkimustehtävissä työskenteleviin.

Merkittävin syy yliopistolaitoksen määräaikaisten palvelussuhteiden suureen määrään on ulkopuolinen rahoitus sekä yliopistojen koulutusvirat, jotka ovat luonteeltaan määräaikaisia. Yli kolmasosa yliopiston henkilöstöstä työskentelee tällä hetkellä täydentävän rahoituksen turvin. Yhdistys pyrkii vaikuttamaan sii-

hen, että täydentävällä rahoituksella ja apurahalla työskenteleviä voidaan paremmin integroida yliopiston työyhteisöön ja suunnitelmallinen urakehitys voidaan tehdä heille mahdolliseksi. Neliportainen tutkijanuramalli on hyvä pohja henkilöstörakennemuutokselle. Uudessa yliopistossa (1.1.2010 alkaen) näitä voidaan toteuttaa paremmin kuin vanhassa.

Tieteentekijöiden liiton ajama apurahatutkijoiden sosiaaliturvauudistus tulee eduskunnan vahvistamana voimaan vuoden 2009 alusta. Kun apurahatutkijat vakuuttavat itsensä eläkkeen ja tapaturman osalta on tärkeää valvoa, ettei apurahansaajien käteen jäävä rahausuma pienene uudistuksen yhteydessä.

Jatko-opiskelijoiden asema

Yhdistys pyrkii vaikuttamaan siihen, että kaikki päätoimiset jatko-opiskelijat olisivat samassa asemassa rahoituksen ja ohjauksen suhteen ja että rahoitus taattaisiin koko koulutuksen ajaksi, kun jatko-opiskelija sitoutuu aktiiviseen työskentelyyn. Ohjaus- ja rahalliset resurssit on saatava tasapainoon ja paremmin vastaamaan koulutustarvetta. Yliopiston ulkopuolella työskentelevien jatko-opiskelijoiden määrä on mitoitettava olemassa olevien ohjausresurssien mukaisesti. Käytössä oleva nimike on rehtorin suosituksen mukaan tohtorikoulutettava, mutta yhdistys pyrkii vaikuttamaan siihen, että nimike olisi liiton ajama ja EU-suositusten mukainen nimike nuorempi tutkija.

Työnantajan pitäisi huolehtia työtehtävien mitoituksista niin, että ne voidaan tehdä työajan puitteissa.

Tutkimustehtävissä joustetaan usein päivittäisissä ja viikoittaisissa työajoissa työn luonteesta johtuen. Työnantajan on huolehdittava siitä, että työaikajoustoilla tuetaan vastaavasti tutkijoiden mahdollisuuksia huolehtia perhevelvoitteistaan. Myös tohtorikoulutuksen antamat aikarajoitukset on otettava huomioon töiden mitoituksessa. Mahdollisista vanhempainvapaista aiheutuvat viivästykset on otettava huomioon väitöskirjan valmistumisaikatauluja arvioitaessa.

Yliopiston henkilöstöpolitiikkaan ja johtamiskulttuuriin vaikuttaminen

Yhdistys edellyttää, että yliopiston henkilöstöpolitiikka ja johtamiskulttuuri perustuvat asiantuntijuuteen ja kohtelevat henkilöstöä tasa-arvoisesti. Yhdistys käy tiivistä dialogia yliopiston keskushallinnon ja muiden tasojen työnantajapuolten kanssa ja ottaa aktiivisesti osaa uuden henkilöstöpoliittisen ohjelman soveltamiseen. Nykyisessä rakenteellisessa muutosvaiheessa on ensiarvoisen tärkeää, että ylläpidämme ja luomme hyviä henkilöstöpoliittisia käytänteitä uutta yliopistoa varten.

Tutkija-opettajien etenemismahdollisuudet on turvattava. Tähän tavoitteeseen voidaan paremmin päästä, jos eri rahoittajatahojen välillä syntyy sellainen yhteistyö, että neliportainen tutkijanuramalli aidosti voi toteutua. Yliopistojen ja Suomen Akatemian sekä muiden tutkimuksen rahoittajien tulee yhdessä vahvistaa ammattimaisen tutkijanuran edellytyksiä. Tutkijoiden työmahdollisuuksia tulee kehittää suunnitelmallisesti tutkijanuran eri vaiheissa. Muiden johto- ja asiantunti-

jätehtäviä tekevien osalta on oleellista, että henkilöstö-rakenne- ja nimikkeistö saatetaan ajan tasalle. Urakehi-tystä näiden osalta on taattava niin, että korkeampaan asemaan ja palkkaukseen voi päästä henkilökohtaisella erikoisosaamisella ja asiantuntemuksella.

Jäsenhankinta ja jäsentilaisuudet

Jäsenhankinta on oleellinen osa yhdistyksen toimin-taa. Yliopistoon tulee jatkuvasti uusia työntekijöitä, ja siksi juuri nuoret tutkijat ovat rekrytoinnin erityisenä kohderyhmänä. Uusille nuorille tutkijoille toimitetaan tietopaketti yhdistyksen toiminnasta ja jäseneduista. Yhdistyksen toiminta suuntautuu samanaikaisesti myös ”vanhoihin työntekijöihin”, joten samalla on konkretisoitava yhdistyksen rooli opettajien ja tutkijoi-den edunvalvonnassa. Tarpeen mukaan kehitetään eri kohderyhmille omia tietopaketteja.

Vuosi 2009 tulee olemaan yliopiston henkilöstön kan-nalta poikkeuksellisen tärkeä, koska yliopiston status valtioon nähden muuttuu, ja myös työnantajapolitiik-kaan on odotettavissa muutoksia. Näiden muutosten vaikutuksia esitellään ja pohditaan jäsenistölle järjestet-tävissä tilaisuuksissa.

Jäsenedut

Jäsenetuna on subventoitu yliopistoliikunnan vuosi-maksuja, ja tätä käytäntöä jatketaan. Toimintavuoden aikana tullaan myös järjestämään jäsenistöön kohdistu-via keskustelu- ja virkistystilaisuuksia.

Viestintä ja julkisuuskuva

Toimintavuoden aikana HYT panostaa viestintään ja vastuuntuntoiseen tiede- ja sivistysyliopiston puolusta-miseen. Jäseniä rohkaistaan osallistumaan keskusteluun yliopiston asemasta yhteiskunnassa ja tieteenekijöiden roolista sekä työedellytyksistä yliopiston sisällä. HYT näkyy edelleenkin säännöllisesti *Yliopisto-* ja *Yliopisto-lainen*-lehdessä. Oma jäsenlehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa ja sen sisältöä ja ulkoasua tullaan edelleen ke-hittämään. Jäsenhankintaan panostetaan kehittämällä uusia esitteitä ja aktivoimalla yhdyshenkilöverkostoa.

Yhdistys pyrkii kiinnittämään julkisen keskustelun huomiota siihen, miten koulutus, erityisesti ylimmät akateemiset tutkinnot, tulisi ottaa huomioon työmark-kinoilla. Yliopistojen ja elinkeinoelämän olisi luotava konkreettista yhteistyötä, jotta valmistuvat tohtorit saataisiin työllistymään täysimääräisesti ja koulutus-taan vastaaviin tehtäviin. Yhdistys tukee tätä toimintaa neuvomalla ja kouluttamalla aktiivisesti jäseniään.

Muutoksia HYT:n ja TTL:n hallituksissa

Helsingin yliopiston tieteentekijät (HYT) valitsi syyskokouksessaan 26.11.2008 yhdistykselle uuden hallituksen. Järjestäytymiskokouksessa 27.1.2009 puheenjohtajaksi valittiin Björn Fant, varapuheenjohtajaksi Ragna Rönnholm, sihteeriksi Tapani Kaakkuriniemi ja tiedotusvastaavaksi Minna Palander-Collin.

Björn Fant on myös pääluottamusmies. HYT:n hallituksen varapuheenjohtaja Ragna Rönnholm on Tieteentekijöiden liiton (TTL) puheenjohtaja kaudella 2009–2010 ja HYT:n hallituksen sihteeri Tapani Kaakkuriniemi on Tieteentekijöiden liiton hallituksen varsinainen jäsen.

HYT:n hallitus vuonna 2009

Puheenjohtaja: Björn Fant (Fysikaalisten tieteiden laitos)

Jäsenet ja varajäsenet:

Tapani Kaakkuriniemi (Aleksanteri-instituutti)

Varajäsen: Hanna Ristisuo (Maantieteen laitos)

Ritva Kivikkokangas-Sandgren (Maantieteen laitos)

Varajäsen: Anni Tuomela (Julkisoikeuden laitos)

Katarina Koskiranta (Kulttuurien tutkimuksen laitos / Kansatiede)

Varajäsen: Thomas Hackman (Tähtitieteen laitos)

Pekka Kärkkäinen (Systemaattisen teologian laitos)

Varajäsen: Minna Ahokas (Kirkkohistorian laitos)

Timo Saarinen (Bio- ja ympäristötieteiden laitos)

Varajäsen: Susanna Aaltonen (Taiteiden tutkimuksen laitos / Taidehistoria)

Päivi Ekholm (Soveltavan kemian ja mikrobiologian laitos)

Varajäsen: Anne Holli (Rikos- ja prosessioik. sekä oik. yleist. laitos)

Minna Palander-Collin (Tutkijakollegium)

Varajäsen: Juhani Sipilä (Suomen kielen ja kotimaisen kirjallisuuden laitos)

Ragna Rönnholm (Bio- ja ympäristötieteiden laitos)

Varajäsen: Heino Vänskä (Bio- ja ympäristötieteiden laitos)

Kaj Stenberg (Bio- ja ympäristötieteiden laitos)

Varajäsen: Tiina Niklander (Tietojenkäsittelytieteen laitos)

Minnaleena Toivola (Puhetieteiden laitos)

Varajäsen: Sari Lukkari (Geologian laitos)

Leena-Maija Åberg-Reinke (Kielikeskus)

Varajäsen: Outi Alanko-Kahiluoto (Eduskunta)

Tutkija hakee ammattijärjestöstä turvaa ja joukkovoimaa

HYT julisti viime marraskuussa jäsenhankintakampanjan tässä lehdessä, ja yhdistykseen liittyikin vuodenvaihteessa runsaasti uusia jäseniä. Te kaikki uudet HYT:läiset olette lämpimästi tervetulleita mukaan yhdistyksen toimintaan!

Uudet jäsenet muodostavat aika edustavan otoksen jäsenkunnastamme, johon kuuluu eri uravaiheissa olevia yliopistolaisia. On maisteria, tohtoria ja dosenttia, on tutkijakoulutettavaa, apurahatutkijaa, tutkijatohtoria, akatemitutkijaa ja yliopistonlehtoria. Suurin yksittäinen ryhmä nyt liittyneissä uusissa jäsenissä on tutkijakoulutettavat. Heistä yksi on englannin kielen laitoksella väitöskirjaansa tekevä **Niina Hynninen**.

Niina on mukana Studying in English as a lingua franca -projektissa ja hänen tutkimuksensa kohdistuu englannin kielen käyttöön kansainvälisessä yliopis-

to-opetuksessa, jossa puhujat edustavat eri äidinkieliä mutta käyttävät englantia yhteisenä kielenään. Oman tutkimustyön lisäksi Niina osallistuu soveltavan kasvatustieteen laitoksen ja neljän eri kieltenlaitoksen Hy-talk -yhteisprojektiin, jossa tutkitaan puhutun kielen testausta.

Niina kuvaa työtään monipuoliseksi ja haastavaksi. — Saan varsin vapaasti edetä työssäni. Toisaalta työssä joutuu sietämään paljon epävarmuutta ja keskeneräisyyttä, mikä on aika raskasta, kertoo Niina.

Niinalla on jo tyypillinen akateemisen moniottelijan tausta. Hän on toiminut tutkimusavustajana ja konferenssisihteerinä ja opettaa tuntityönä englanti-suomikääntämistä.

Pätkätyöt ovat tulleet tutuiksi, ja ammattijärjestöön

liittyminen oli nyt ajankohtaista toimeentulon turvaamiseksi työttömyyskassan jäsenyyden avulla. Niina näkee ammattijärjestön joukkovoimana, jonka toiminnan tuloksena työelämä voi muuttua parempaan suuntaan esimerkiksi pätkätoiden ja uran hankalien siirtymävaiheiden suhteen.

Tämän lehden teemana on yliopistouudistus, ja puheenjohtajan palstalla **Björn Fant** kirjoittaa, että työntekijöiden päivittäinen työympäristö tuskin muuttuu uudistuksen seurauksena. Niinakaan ei pelkää ase-

mansa sen kummemmin uudistuksessa muuttuvan, mutta uudistuksen tavoittelemien suurten yksiköiden hallinnon tehokkuudesta ja joustavuudesta hän ei ole niinkään varma. Laitosten yhdistäminen voi kuitenkin parhaimmillaan lisätä uusia yhteistyömahdollisuuksia.

MINNA PALANDER-COLLIN

HYT:n hallituksen jäsen ja tiedotusvastaava

Nuoremmat tutkijat.

Tieteentekijöiden liitto on keväällä 2008 liittynyt Eurodociin, joka on eurooppalainen edunvalvontajärjestö nuoremmille tutkijoille. Keskeisellä sijalla Eurodocin edunvalvonnassa ovat ne nuoremmat tutkijat, jotka eivät vielä ole väitelleet. Heidän asemansa vaihtelee huomattavasti eri Euroopan maiden välillä. Joissakin maissa nuoremmat tutkijat luokitellaan opiskelijoiksi, toisissa heidät nähdään ammattilaisina, joilla on palvelussuhde ja sen myötä kaikki työntekijälle kuuluvat sosiaaliset oikeudet. Joissakin maissa ainoa rahoitusmuoto nuoremmille tutkijoille on apuraha, jolloin heidän ammatillinen asemansa on heikompi. Monissa maissa nämä eri tutkijuuden muodot ovat olemassa rinta rinnan.

Tietämys nuorempien tutkijoiden tilanteesta Euroopassa on puutteellista ja tämän puutteen korjaamiseksi Eurodoc on yhteistyössä INCHERin (International Centre for Higher Education Research) kanssa päättänyt selvittää nuorempien tutkijoiden asemaa. INCHER toimii Kasselin yliopiston yhteydessä ja sen vastuullinen tutkija on Harald Schomburg. Kyselyn kohteena on mm. aiempi työkokemus, urapolku, uranäkymät, palvelussuhteen laatu, tutkimuksen rahoitus, tutkijankoulutus ja tutkijan saama ohjaus, työolot, liikkuvuus, palvelussuhteen laatu ja sosiaaliturva. Tutkimustulosten avulla on myös tarkoitus tukea Eurodocin tavoitetta parantaa nuorempien tutkijoiden työskentelyolosuhteita ja heidän väitöskirjaan liittyvää ohjaustaan.

Kysely on ensimmäinen laatuaan ja sen kautta pyritään tavoittamaan noin 100.000 nuorempaa tutkijaa. Kyselyn kohdemaita ovat Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Georgia, Itävalta, Kreikka, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Norja, Makedonia, Moldova, Portugali, Puola, Ranska, Ruotsi, Saksa, Slovenia, Suomi, Sveitsi, Tanska, Tshekki, Turkki, Ukraina, Unkari, Valkovenäjä, Viro ja Venäjä.

Tutkimuksen toteuttamiseksi ja onnistumiseksi toivomme, että voisit käyttää noin 30 minuuttia ajastasi vastaksesi tähän on-line-kyselyyn. Kysely on englanninkielinen ja löytyy tästä:
<http://www.eurodoc.net/survey>

Ulkopuolelta katsoen

Meille on kerrottu, että yliopistot ovat niin riitaisia, että niiden autonomiaa on kehitettävä ja laajennettava. Tämä käy parhaiten siirtämällä päätösvalta yliopiston ulkopuolisten käsiin. *Truth is out there.*

Tuottavuusohjelmansa pakottamana yliopistojen lopetusministeriö on hankkinut lisätuloja myymällä kehittelemänsä ulkopuolisuusmallin käyttöoikeuden valtionyhtiöistä vastaavalle kaupusteluministeriölle, elinkeinottuelämän keskusliitolle ja Suomen yrittäjille. Periaate tullaan uuden lain nojalla ottamaan käytön myös kansalaisjärjestöissä.

Valtio on laajentamassa lentoyhtiö Finnairin hallituspohjaa niin, että tavallisesti asioista perillä olevien lähteiden mukaan 9-jäseniseen kokoonpanon puheenjohtajaksi tulee Botnia Shipping Ab:n edustaja, ja neljä muuta ulkopuolisen paikkaa on arvottu seuraaville: Fiskarsin maataloustyökaluosasto, Jurvan huonekalusepät Oy, Järvenpään Blues- ja Jazz-Diggarit ry. sekä kansalaisyhteiskunnan edustajana työttömyyseläkeputkeen työnnetty vanhempi huoneenrakentaja Huttunen Sonkajärveltä.

VR-Yhtymän hallitukseen arpaonni suosi Linja-autoliittoa, 7 päivää -lehden kustannusyhtiö Alleria, Ikaalisten kylpylää sekä aikataulujen noudattamisesta muistuttamaan Turusen kelloliikettä Vaajakoskelta. Puheenjohtajuus arvottiin onnettomuustutkintakeskukselle.

Suomen sosialidemokraattisen puolueen (SDP) puoluehallituksen puheenjohtajuus on arvottu Manner-

heim-perinneyhdistykselle, ja hallituksen ulkopuoliset jäsenet edustavat kokoomusta, kokoomusta ja kokoomusta sekä vihreitä ja kristillisdemokraatteja. Puolueväki saa kolme hallituspaikkaa ja vakuuttaa tyytyväisyyttään saavutettuun neuvottelutulokseen.

Luontoliiton puheenjohtajaksi nimitetään Suomen metsästäjien edustaja ja muiksi jäsenjärjestöiksi Asfaltor, Tykkimäen Betoni, Noutokummun Tornion terästehdas sekä ilmavoimat.

Helsingin juhlatiukoissa puhetta johtaa Kuhmon kamarimusiikin tieteellinen johtaja, ja hallituksen ulkopuoliset paikat arvottiin Suomutunturin matkailulle, Kukkakauppa Kanervalle, radio Megalle (103,1 MHz Oulussa) sekä Suomen kuurosokeiden yhdistykselle.

Kaikki osapuolet vakuuttavat tyytyväisyyttään uuteen hallintomalliin. Ainoaksi ongelmaksi on jouduttu toteamaan henkilöstön tai jäsenkunnan sitkeä muutosvastarinta, mutta vanhemman hallituss sihteeri Hytösen mukaan se kyllä nujerretaan lainvalmistelukunnan täsmävyörytyksellä, sillä loppujen lopuksihan kyseessä on kaikkien yhteinen etu.

STEPAN GAGARIN

Toimistosihteeri: Nora Berg
puh. 191 44621, to 15-17

Puheenjohtaja ja pääluottamusmies: Björn Fant
puh. 191 50619, 050 500 3280, sähköposti: bjorn.fant@helsinki.fi

Varapuheenjohtaja: Ragna Rönholm
puh. 191 59024, sähköposti: ragna.ronholm@helsinki.fi

Sihteeri: Tapani Kaakkuriniemi
puh. 191 23680, sähköposti: tapani.kaakkuriniemi@helsinki.fi

Tiedotusvastaava: Minna Palander-Collin
(minna.palander-collin@helsinki.fi)

Päivitä jäsentietosi

Ilmoita HYT:n toimistoon Nora Bergille (hy-tieteentekijat@helsinki.fi, puh. 191 44621), jos olet muuttanut tai jos virka- tai työsuhteessasi on tapahtunut muutos.

Mikäli sähköpostisi on jotain muuta kuin etunimi.sukunimi@helsinki.fi, niin ilmoitathan siitä toimistolle. Tämä siksi, että saadaan tehostetuksi tiedotusta.

Ilmoita myös, kun oppiarvosi muuttuu. Edunvalvonta on helpompaa, jos tiedot jäsenistöstä ovat täsmälliset ja ajantasaiset.

HELSINGIN YLIOPISTON TIEEENTEKIJÄT RY
FORSKARFÖRENINGEN VID HELSINGFORS UNIVERSITET

TIEEENTEKIJÖIDEN LIITTO
FORSKARFÖRBUNDET

Helsingin yliopiston tieteenekijät ry
PL 26 (Teollisuuskatu 23 A, 3. krs)
00014 Helsingin yliopisto
Sähköposti: hy-tieteentekijat@helsinki.fi
<http://www.helsinki.fi/jarj/hyt>

Tieteentekijöiden liitto
Ratapihantie 11
00520 HELSINKI
Puh. 0207 589 610 (vaihde) Telefax: 0207 589 611
<http://www.tieteentekijoidenliitto.fi>